

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

Batv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sárgónycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 480 Lei.
Fél évre ... 240 Lei.
Negyed évre ... 120 Lei.
Havonta ... 40 Lei.
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 2 lei, vasárnap
lei. Budapestben 50 baniva
több.

A Tébe Bukarestben

A most meginduló román-magyar gazdasági tárgyalásokat más szempontból nézi az erdélyi ember és más szempontból az okiráltságbeli. Erdély és a Bánát a román imperiumig ezer és ezer szállal volt odafüggve Magyarországhoz, az itteni bankoknak jelenlős pénzkövetelésük áll fenn a budapesti pénzintézetekkel szemben, de sok millióra rug azoknak az erdélyi értékpapiroknak az értéke is, amiket évek óta a budapesti nagybankok páncéltrezorjaiban őriznek. A pénzintézeteken kívül az erdélyi városokat is igen közelről érdekli ez a most meginduló román-magyar gazdasági tárgyalás, mert sok erdélyi város a román csapatok előnyomulása alkalmával Budapestre vitte fel értékeit, készpénzkészletét, levéltárát és könyvét.

A békeszerződés ezekre vonatkozólag úgy intézkedett, hogy később lefolytatott államközi tárgyalások keretében az érdekelt államok intézzék el eme függő kérdéseket egymás között. A békeszerződés megkötése óta már több év telt el, de a közbejött zavaros idők, úgy látszik, nem voltak alkalmasak komoly tárgyalásokra, míg most a konszolidálódás útjára lépő Magyarország komolyan rendelkezni akarja az utódállamokkal és elsősorban Romániával ezeket a függő kérdéseket is. Abba a ténybe, hogy a magyar delegátusok leutaztak Bucurestibe, Erdély még nem nyugodhat bele csak úgy egyszerűen. Mert ez a kérdés jóval közelebről érinti Erdélyt és a Bánátot, mint a regátot. Ezeket a függő ügyeket *erdélyi szakértők bevonása és meghallgatása nélkül lefolytatni nem szabad.* A kormány által delegált régi királyságbeli delegátusok lehetnek igen jóhiszemű urak, de az erdélyi és bánáti viszonyokat az itteniek mégis csak jobban ismerik és az ő szakértői véleményük döntő is lehet a tárgyalások kialakulására. Aradon a TEBE kiküldöttel és az érdekelt erdélyi pénzintézetek vezetői között tavaly már előrehaladott tárgyalások folytak, de végleges megállapodást nem eredményeztek, mert a Tébe kiküldöttel olyan fizetési kulcsot akartak ki-

erőszakolni, amit sok milliós károsodás nélkül az itteni bankérfiak nem fogadhattak el. Erre a magyarországi delegátusok, bosszankodva az erdélyiek tájékozottságán és szilárdságán, megszakították a tárgyalásokat és visszautaztak Budapestre.

Ezuttal a TEBE már nem Aradon, vagy más erdélyi várossal kísérletezik, hanem egyenesen Bucuresttel veszi fel a tárgyalást, remélve, hogy az ottani kormány által delegált pénzügyi szakértők nem olyan tájékozottak az erdélyi pénzügyekről, mint voltak az Aradon egybegyűltek. A kormányának a most meginduló gazdasági és pénzügyi tárgyalásokba *bele kell vonnia Erdélyt és a Bánát képviselőit is.* Hisz az értékek, de különösen a készpénzkövetelések visszatérítésénél rendkívül fontos egyebek között annak a határidőnek fixirozása, melyen belül, legrosszabb esetben is, a korona beváltásának arányában fizetendő

Szóváltás a parlamentben. (Szociálista képviselő a kormány ellen.)

Bucurestből jelentik: A kamara tegnap esti ülésén *Toni* nemzeti párti képviselő ismertette a *támogatás helyzetét* és kérte a Kormányt, hogy teljesítse a támogatásnak már oly sokszor előterjesztett kérelmeit. Ezután kezdődött a trónbeszéd feletti vita. *Pistiner* szociálista-képviselő hangoztatta, hogy a liberális párt az, amely a saját maga készítette alkotmányt nem tartja magára nézve kötelezőnek minden esetben. Élesen támadja a kormány pénzügyi és gazdasági politikáját. A szociálista képviselő ezután azt követelte, hogy a kormány távozzon a helyéről. A szónokot több ízben közbeszólásokkal zavarták meg.

Pistiner kérdezi a kormánytól, melyik jobb, a felsőbb helyről jövő *bolsevizmus*, vagy az-e amely alulról jön. Erre a kijelentésére óriási lármát keltett. A beszéd további részén folytatja támadását a Banca Nationala és a pénzügyminiszter ellen és őket teszi felelőssé a mai óriási pénzhányért.

Goldis közbeszól: Erdélyben is!

Bratianu Vintilla: *Goldis* kijelentése lelkiismeretlenség!

Lupu dr. felszólítja a pénzügyminisztert, hogy *Goldisra* tett sér-

vissza a romániai követelések. Ez a dátum pedig nem lehet más, mint a *békeszerződés életbelépésének napja.* A román-magyar finanszírozási kérdéseknek egész komplexuma beható megvitatás alá került a múlt évben Aradon. Eme tárgyalások leszűrt tanulságait pedig negligálni nem szabad, bármennyire kényelmetlen lesz is az a Tébe unatnak.

A román-magyar gazdasági tárgyalások hatalmas lépéssel viszik előre a mindkét állam részére annyira kívánatos jószomszédi viszony megszilárdulását. Magyarországnak ezzel a komoly lépésével most igazán megvan minden remény arra, hogy a két ország között a reális közeledés korszaka kezdődik és végleg eltűnnek azok az okok, amelyek a két szomszédos állam jóviszonyát megzavarhatnák. De vigyázni kell, nehogy ennek az áldásos lépésnek gyümölcsét a budapesti nagybankok szívtetelje le.

tését vonja vissza. A pénzügyminiszter azonban erre nem hajlandó.

Lupu dr.: *Alkorkor* ön a lelkiismeretlen, pénzügyminiszter ur!

Lupu kijelentésére óriási zaj tört ki, amelynek lecsillapultával *Matianu* folytatja beszédét. Kijelenti, hogy a pénzügyminiszter színteljes.

Bratianu Vintilla izgatottan emelkedik szólásra, Hangsúlyozza, hogy csak a nemzeti ipar védelmére törekszik, mert a külföldi vállalkozások ottani letelepedését szintén megakadályozza. Eljárása tehát e kölcsönösség alapján nyugodt.

A király hazaérkezett.

Bucurestből jelentik: Tegnap este érkezett vissza a fővárosba *Ferdinánd* király bánáti útjáról. Öfelsege néhány napi tartózkodásra Sinajába utazott. Ugyan csak ekkor érkeztek meg a király kíséretében volt *Bratianu* miniszterelnök, *Misu* udvari miniszter, *Mocioni* fővadászmester, *Angelescu* tábornok és *Voinescu* Romulus sziguranca vezérigazgató.

Új amnesztia-rendelet készül.

Bucurestből jelentik: A hadügyminiszteriumban új amnesztia rendeleten dolgoznak, amelyet a karácsonyi ünnepeken noznak nyilvánosságra.

Új kisebbségi politika.

(Az új közigazgatási körzetek beosztása.)

(Saját tudósítónktól.) A kormány kisebbségi politikájában úgy látszik változás következik be. Ezt a körülményt igazolja, hogy a közelmúltban történt kormány-rekonstrukció alkalmával a kisebbségek ügyeinek intézésére külön államtitkári állást szerveztek, amelyet *Tartarescu* régi királyságbeli politikussal töltöttek be. *Tartarescu* a napokban Chujra (Kolozsvárra) érkezett és a kisebbségek vezetőinek meghallgatása után az erdélyi prefektusokkal is értekezett. *Georgescu* János aradi prefektus, belügyi vezérfelügyelő is elutazott Chujra, ahonnan ma érkezett haza autón.

A kisebbségi államtitkár erdélyi látogatásával áll összefüggésben a közigazgatás decentralizációjának végrehajtása is, amelyet már egy régebben megjelent hivatalos lapban közölt rendelettel szabályozott a kormány. A rendelet szerint egész Románia területét 11 közigazgatási körzetre osztják, amelyek közül az egyiknek *Georgescu* János aradi prefektus a vezetője. A prefektus, aki különben belügyi vezérfelügyelő Arad székhellyel vezeti az alárendelt öt megyének az ügyeit. Az aradi körzethez tartoznak Arad megyén kívül *Temes-Torontál*, *Hunyad* megyék és a régi királyságbeli *Dolj* és *Corj* megyék. Ezek szerint az aradi körzethez az ország legnyugatibb részén, a nyugati határok mellett fekvő öt megyének a felsőbb igazgatása.

Georgescu prefektus magasabb megbízatása már régebben befejezett tény volt, de a végrehajtásra most került a sor, hogy a közigazgatás decentralizációját ország-szerte végrehajtsák. Az aradi körzettel szomszédos lesz a nagyváradi, amelynek élére *Péter* Juliant nevezték ki, aki legutóbb turgumuresi (marosvásárhelyi) prefektus volt. *Péter* Julian marosvásárhelyi pozícióját másra töltik be, mert az új közigazgatási vezérfelügyelő körzetének székhelyére Nagyváradra utazik. A rendelkezés végrehajtása általában nem érinti az eddigi prefektusok hatáskörét, akik állásukban megmaradnak. Dr. *Coste* Gyula temesvári prefektus is továbbra vezet

talát azzal a különbséggel, hogy Temes-Torontál megyének a kormány, és a megye vezetősége kö-

zött levő szerve, amellyel közvetlenül érintkezhetik az aradi köz- igazgatási felügyelőség lesz.

Az extrónörökös utja

(A hazatérés izgalmas részletei.)

Hágából jelentik: Frigyes Vilmos a volt német trónörökös hazatérésének részletei csak most váltak ismeretessé. Az extrónörökös regényes körülmények között hagyta el Vieringen szigetét, ahol néhány nap híján öt esztendő telt.

Titokzatos előkészületek.

A vieringeni polgármester múlt héten pénteken este két gépkocsi vezetőt szerződtetett. Azt a megbízást adta nekik, hogy másnap hajnalban legyenek készen indulásra.

— De esküdjének meg, — szölt hozzájuk — hogy erről a megbízásról senkinek sem szólnak!

A két sofőr megesküdtött. A polgármester ezután a gőzkomp kapitányát kereste fel. Neki is azt mondta, hogy rendkívül kényes ügyről van szó s felkérte, hogy másnap kora hajnalban tartson készen egy gőzkompot, amelyen a közönség nem utazhatik.

— Igen magas érdekek nevében — folytatta a polgármester — arra kell önt kérem kapitány ur, ne szóljon erről a dologról senki nek semmit. Sőt nagyon leköteleznem, ha becsületszavát is adná erre.

Az elutazás.

Másnap kora hajnalban megérkezett Frigyes Vilmos a kikötőbe. Vele volt Mühlen őrnagy és egy német szolga. A két sofőr már ott volt, a polgármester szintén.

Az extrónörökösön hosszú szürke utikabát volt, a fején utisapka. Ideges léptekkel haladt át a kikötőhidon és ment fel a gőzkomp fedélzetére.

— Mehetünk! — szölt a polgármester a kapitányhoz.

A komp fűtő nélkül elindult a volt trónörökös állandóan fel és alá járt a fedélzeten. Az egyik cigarettát a másik után szívta s látta rajta, hogy rendkívül ideges. Néha megállott egy pillanatra s ilyenkor hosszú látcsövét a sötét látóhatárt kémlelte. Egyszerre csak fény cikázott végig a fekete égboltozat peremén...

— Bravó, bravó — kiáltotta Frigyes Vilmos — a dolog rendben van!

— Igen, én is azt hiszem! — szölt Mühlen őrnagy, — ez a jel nekünk szól.

Abban állapotok meg ugyanis, hogyha a két auto megérkezik arra a helyre, ahol a gőzkomp ki fog kötni, erről fényjellel fogják értesíteni a hajó utasait. Az autók valóban megérkeztek oda s így az előkészített utiprogrammon egyelőre nem kellett változtatni. Amikor célhoz értek, Frigyes Vilmos megszorította a komp kapitányának kezét!

— Köszönöm, kapitány ur, hogy feláldozta miattam az éjszakaiját!

A német határon.

Ezután szárazföldre léptek és a gépkocsikba ültek. Az elsőbe a trónörökös és az őrnagy, a másodikba került a szolga és a postás. Ekkor már pittymallott. Frigyes Vilmos még mindig rendkívül izgatott volt és szünet nélkül szívta a cigarettákat. Az autók sebesen robogtak. Bentheimnél érték el a német határt.

A vámhivatalnokok szívesen

fogadták a herceget. Megvizsgálták az utlevelét, amelyet tökéletesen rendben levőnek találtak. Ezután a polgármestertől búcsúzott el a trónörökös.

— Sohasem fogom elfelejteni a kedvességét! — szölt hozzá.

Abban a pillanatban, amikor Frigyes Vilmos átlépte a német határt, egy repülőgép keringett a határ fölött. Véletlen volt ez, vagy pedig a német kormány rendelte ki a repülőgépet, nem tudják.

A polgármester már eltávozott amikor a német extrónörökös utána szölt:

— Szabad még egy szóra, polgármester ur?

A polgármester visszajött s a trónörökös egy levelet adott át neki:

— Legyen olyan szíves polgármester ur, adja át ezt a levelet a szerkesztő urnak.

Vieringen szigetén egy heti lapocskát jelenik meg s annak a szerkesztőjével igen jóban volt a trónörökös. A levélben arra kérte a szerkesztőt, hogy a búcsúlevelét tegye közé a lapjában. Ez az izenet így szölt:

Vieringeni kedves barátaim! Igazán sajnálom, hogy csak így levél útján vagyok kénytelen Önöktől elbúcsúzni. Abban kellett megállapodnunk, hogy titokban térek vissza hazámba, nehogy fellármázzam az embereket. Mind egyikkel szeretnék külön külön kezét fogni és meg szeretném mindenkinek köszönni az irántam tanúsított jóságát. Rettenetes ösztendő volt ez, amelyet Vieringen szigetén eltöltöttem — távol hazámtól és távol családomtól. Szomorú sorsomat azonban az Önök kedvessége és szívéllyessége megenyhítette. Köszönöm, köszönöm. A viszontlátásra — Frigyes Vilmos.

Jelentés a volt császárnak.

Mig az extrónörökös gépkocsija eszeveszett gyorsasággal szá-

guldott Szilézia felé, addig Vieringen polgármestere nem ment egyenesen haza, hanem Doornba utazott, ahol felkereste Vilmos excsászár.

— Felséges Uram — szölt hozzá — a trónörökös öfensége szerencsésen átkelt a határon.

A császár szeme felragyogott.

— Igazán? Nahát ennek igazán örülök. Most csak az a lényeges, hogy a jó Isten tovább is megsegítse.

A vitriolos ember.

(A belgrádi korzó réme.)

Belgrádból jelentik: A jugoszláv főváros legújabb szenzációja a vitriolos ember. A vitriolos ember az esti korzón fejt ki tevékenységet, ahol elegáns hölgyek toalettijét öntözgeti szorgalmasan. Az áldozatok a merényletről rendszertint akkor szereznek tudomást, amikor sirva konstatálják a drága szöveteken, selymeken, prémeken mutatkozó égési sebeket és folytonossági hiányokat. Eleinte azt hitték, hogy a fényezésnek valami esküdt elvi ellensége, egy új próféta propaganda-tevékenységével állanak szemben. Mikor azonban a rejtélyes merénylet már szegény hivatalnoklányok egyszerű kopott kis kosztümjeit is kikezdte, más magyarázatot kerestek. Ma már inkább úgy magyarázzák a titkos merényletet, hogy valami mánikus bolond garázdálkodik a korzón. A belgrádi hölgyek körében érthető rémület uralkodik. A korzót figyelik, de eddig nem sikerült a titokzatos vitriolos-merénylet megtalálni.

A csókos nő.

Irtó: Kilián Zoltán.

Egy asszony ment el mellettünk, elegáns, szívet megdobogtató bokáju. Köszöntem neki s az asszony visszabólintott. Tartózkodón de azért melegen.

— Ki ez? — kérdezte a feleségem.

Elmosolyodtam.

— Magam sem tudom, — feleltem. — Legalább is a nevét nem. Sohasem tudtam...

— Pedig erősen ismerni látszik téged. Mióta ismered?

— Ó, ez már igen régi dolog! Még békebeli...

— S azóta még mindig nem tudod a nevét sem?

— Nem. A komoly értelemben vett nevét nem. Ugy magamba persze van azért neve: a csókos nő. — Így hívom, ha rá gondolkodom olykor.

A feleségem elengedte a karomat. Lükettől, sebesen kérdezte:

— Szeretőd volt?

— Nem, — ráztam meg a fejem. — Nem volt. Különösnek fo-

god hinni, de úgy van: ezzel az asszonnyal soha szót nem váltottam még... Tizenegy éve ismerjük azért így egymást s köszönetünk melegen...

— Valami platonikus dolgoska... Ugy, ugy az ablakon át... vagy ilyesmi... mi, öreg fiúként? — csipett a karomba az asszonyom.

— Ki vele, ki!

Megcibálgattam az arcát.

— Ehhez az asszonyhoz egyet lemegy, éjszakai csók fűz... egyet-lemegy...

— Szó nélkül?

— Szó nélkül. Ezért az a benem való neve neki, csókos nő... Nem egészen fedi ugyan a dolgot ez a név, de hát...

— Nem tudtál jobbat kitalálni?

— Igazad van, nem tudtam és nem is akartam. Még apróka kis-leány lehetett te akkor s én éppen aznap beállott nagykorúságomnak örültem. Zöld voltam, még örültem az ilyesminek is és elmentem a színházba. Egyedül, minden darabválogatás nélkül. Csak-

ugy beültem, mint nagykorú, először...

Egy különös darabot adtak akkor. A faun. Azokról a dolgokról csak ebben szó, kicsikém, melyket mindenki igyekszik kerülni egyébként, de amelyeken azonban mindenki mindig járátja az esztét...

Mit köntőrfalazzak, a szerelemről. Arról a... amire olyan bájosan és okosan mosolyogsz, mióta asszony vagy... természet szava... a föld, a tavasz... a szent parancs, a vér... 'sz tudod...

Jó volt ezeket hallani. Tuckó, friss nagykorúsággal; rózsaszínű voltam és szerettem volna nagy igazságaiért megölelni azt a bátor szavú faun. Előredültem, az előző szék támlájára és kiszárazódott a piros ajkam. És azon a zsöllyén, vagy minekhijjákon, ott, én előtt ült ez a leány... ez a... Fehér nyaka kivillagott az akkor divatos krémselyemblúzából, hajszálak játszottak a vonalán, mezején... Azt hittem akkor, ez a nyak, ez a haj itt a faun, ennek a szavát hallom, ez beszél, ez a tavasz, a természet, a reszkető levegő...

Ültem, belemeredve abba a nyakba s hallgattam a faun.

Figyelt a leány is. Kezefejét szorította az ujjával, hátradült és az ölébe ejtette a kezét.

Ott égtem a feje mögött.

A faun minden szava külön élt bennem. De külön élt s egyre dagadt az a vágyam is, hogy megcsókolom a nyakát. Legyen akármi, megcsókolom merészen, férfiasan...

Csak hogy beleszólt most a dologba a nagykorúság is. Most ténnek ilyet, nyilvános helyen, védtelen nővel?

Küzdöttem, remegtem, megtegyem-e.

Lement a függöny, könnyeztem a dühömben. A leány szaladt a ruhahatárba s én csupaláng torkommal álltam a színház kapuja előtt.

Jött. Rámtekintett-e, nem-e, nem tudtam. Szaladt s én szaladtam utána. Bolond voltam, lépése kopogásán ezt hallatta velem az az örült „nagykorú“ gondolatom: védtelen kislány... védtelen kislány...

Nem messzire voltunk a szin-

Bestiális merénylet.

Egy kádármester erőszakos támadása (Saját tudósítónktól.) Két héttel ezelőtt N. Mancs temesvári varróleány akinek teljes nevét érthető okokból nem közölhetjük, a városból este nyolc óra után hazafelé ment Mehalába. Utközben találkozott Réda János banktisztviselővel, akit a Banca Nationala temesvári fiókjánál működik. A banktisztviselő egy darabig elkísérte a leányt, majd elbucsuztak egymástól és a varróleány rövidebb úton, a réten keresztül igyekezett hazafelé. Néhány perc múlva a banktisztviselő rémes segélykiáltásokat hallott és a hang után itélve megállapította, hogy a varróleány van veszedelemben. Odaszaladt és látta, hogy egy férfi letelepedte és fojtogatja a fiatal nőt. A banktisztviselő azonnal a leány védelmére kelt, de a bestiális támadó redvetette magát. A segélykiáltásokra még többen jelentkeztek, hamarosan odaérkezett Pavlovics Velimor kereskedő és Constantinovici Lázár törvényszéki tisztviselő valamint a resicai vasművek egy tisztviselője, akiket még többen követtek. A leány támadója közben mekötölni igyekezett de Réda János letagta. Csakhamar megállapították, hogy az erőszakos támadó Zappe nevű Cfr. kádármester, aki a leányt karjain erősen megharapta és fojtogató szorításának nyomai még látszóttak a bestiális módon megtámadott leány nyakán, akiről teljesen letépte a ruhákat.

A leány védelmére kelt férfiak a mehalai rendőrségre vitték be a támadót. Az ügy további fejleményei arra engednek következtetni, hogy a támadó részéről elbussolni háztól. Hirtelen megállt egy kapu előtt. Visszatekintett.

És ekkor, boldog kiskorúsággal tette föl a faun szava bennem: odaugrottam, átkaptam a derekát, megcsókoltam...

Delhunyta a szemét... Megrázódott. Csengetett és átfogva a nyakamat, szelíd, mégis határtalan hevülettel megcsókolt... Vissza...

Már nyílt is a kapu és a lány beugrott. Csattant a zár...

Azóta sokszor láttam és látó is engem. Hol az urával megy, hol a gyerekeivel, hol egyedül... Mindig köszöntem s komolyan, nemesen mindig visszaköszön... Nem merek szólni neki. Eleintén resteltem a dolgot, de most úgy érzem, nem zavarom szóval ezt a... ne haragudj, szívem, de nekem valamit szepet... gyönyörűt... Azt hiszem, ő is...

Feleségem hallgatott. Aztán megszorította a kezemet és könnyes-mosolygósan kérdezte sugva:

— ... Mikor ... mikor nézzük meg azt a faun?

igyekeznek a büntényt. A rendőrprefekturára, annak ellenére, hogy már két héttel ezelőtt történt a merénylet, mindeztideig még nem érkezett be a mehalai kerület jelentése.

Bizalmatlansági indítvány az angol kormány ellen.

(„Még nem érkezett el a teljes béke ideje.”)

Londonból jelentik: Az alsó ház mai ülésén Macdonald munkásvezér bizalmatlansági indítványt terjesztett elő a kormány ellen. Beszédében élesen támadta a kormány ingadozó külpolitikáját a jóvátételi és a Ruhr kérdésben, hangsúlyozta, hogy ezzel tönkretette a brit piacokat Középeurópában. Ellenben háláját fejezte ki Smuts tábornok, délafrikai miniszterelnöknek a Ruhrvidéki akció ellen tett tiltakozásáért.

Baldwin miniszterelnök válaszolt Macdonaldnak és azt hangoztatta, hogy az angol Kormányt figyelemmel kellett lennie arra, hogy a teljes béke ideje nem érkezett még el. Ennek az elérését nem gyorsítaná meg az, ha Európában új ellenségeskedést teremtene. Neki és kormányának kötelességük volt, hogy azon fáradozzanak, hogy a szövetségesekkel összhangban rendezzék a megol-

dásra váró problémákat. Ebben a pillanatban szerinte a kormány még nem állapíthatja meg, hogy fáradozásai sikeresek voltak-e. A kormány igyekezett az antant kormányok tudomására hozni, hogy Anglia nem őrizheti meg határtalan ideig az együttműködés fenn tartására szükséges szellemet, ha a jelenlegi helyzet még sokáig tart. Ezután áttért a munkanélküliségre és kijelentette, hogy maga is tudatában van annak, hogy főleg a Ruhrvidék megszállása és ennek a Németország gazdasági helyzete kifejtett hatása huzta el évekig Európa gazdasági helyreállítását. Ha Angliának rendelkezése állanának mindazok a piacok, amelyek elhelyezési piaccal voltak azelőtt, akkor nem volna ekkora munkanélküliség.

A bizalmatlansági indítványt végül 285 szavazattal 190 ellenében elvetették.

„Németország fegyverkezik.”

(Foch marsall a nagyköveti konferencián német fegyverkezésről tesz jelentést. — Ludendorff árusításnak minősíti Kaur elfordulását.)

(A Közlöny távirati tudósítása.) A sikertelen Hitler puccs után valamennyire elcsendesedtek a németországi események. Berlinben az általános sztrájkot a kormány energiája letörte. Münchenben egyelőre Kahr a helyzet ura és újabb zavargások nem fordultak elő. A ruhrvidéki helyzet változatlan és újabb szeparatista akciót sem röpitett világgá a táviró. — Legújabb külpolitikai távirataink a következők:

Kommunista bandák fosztogatnak

Düsseldorfból táviratozzák: A munkanélküliek zavargása félelmetes arányokat ölt. A tömeget már úgy szervezték meg, hogy az kommunista századokra felosztva tervszerűen házról házra jár fosztogatni.

Párisból táviratozzák: A vegyes német francia döntőbírósg munkálatait, amelyet a ruhrvidéki megszállás kezdetén megszaktottak a londoni egyezménynek alapján, ma ismét megkezdtek. A mai ülésen Botella, a spanyol küldött seg. vezetője üdvözölte Németország képviselőit és azt mondta, hogy nem kételkedik abban, hogy Németország képviselőinek az ülésen való megjelenése új korszak kezdetét jelenti. Hiszi, hogy az új korszakot a legszívélyesebb viszony fogja jellemezni és megkönnyíti a döntőbírósgnak, ennek a minden politikai gondolatától távolálló intézménynek a feladatát. Hagen, a német kormány képviselője szívélyes válaszában köszönte meg az üdvözlést, ezután pedig a francia kiküldött üdvözölte a németek megbízottját.

Hogyan utazik a bukott bajor diktátor?

Münchenből táviratozzák: Az Oberbayerische Landzeitung jelenti, hogy Hitler vasárnap este néhány órát Transteben időzött. Autón érkezett hat állig felfegyverezett kísérő társaságában és a Mayerbachier szállodában szállt meg. Néhány óra múlva azután ismét autón távozott. Ezután történt csak, hogy erős rendőrsztag érkezett, amely bekerítette a szállót. Hitler kísérőinek autóját a

mely gyorstűzelő fegyverekkel volt felszerelve és bőségesen ellátva lőszerrel, lefoglalták. Hitler kísért pedig letartóztatták. Később azonban a kormány utasítására ismét szabadonbocsátották őket.

Berlinből táviratozzák: Ludendorff tábornok nyilatkozik az Express Correspondenzben, hogy Kahr őt a Bürgerbraukellerben őt nem világosították fel arról, hogy el akar fordulni a mozgalomtól. Kahr elfordulását kimondottan árusításnak tekinti.

Megszűnt a német általános sztrájk.

Berlinből táviratozzák: Szombatra Berlinbe hívták a német szövetséges államok miniszterelnökeit. A berlini helyzet ma már lényegesen javult és a nyomdász sztrájk mai beszüntetése még jobban hozzá fog ehhez járulni. A helyi szervezetek határozták el a sztrájk felbeszakítását, mert számos sztrájkító jelentkezett a munkaadóknál és ezekkel a sztrájkot ugyanis letörték volna. A legtöbb lap már ismét megjelenik.

Párisból táviratozzák: Foch tábornagy a nagyköveti konferenciának mai értekezletén fontos adatokat közölt Németország újabb megkezdett fegyverkezéséről. A konferencia elhatározta, hogy az antant államok érdekkörébe tartozó szövetséges államok kormányaihoz jegyzéket intéz, a melyben azt javasolja, hogy a címzett kormányok figyelmeztessék a német birodalmi kormányt a békeszerződés betartására és sorolják fel azokat a büntető szankciókat, amelyeket ellenkező esetben életbeléptetnének.

Párisból táviratozzák: A jóvá tért bizottság a német kiküldött teknek a fizetőképesség ügyében való meghallgatását november huszadikára tűzte ki.

A jós rabbi fia.

(Tíz törpe árva.)

(Saját tudósítónktól.) Osztrics Jakab a máramarosi törpe csodarabbi ismerték Erdély és Bánát minden nagyobb városában. Legutóbb Temesváron és Aradon működött és tömegesen keresték fel a hívők, akik előtt feltebbentette a jövő titokzatos fátyolát. Szerették a törpe emberkét, mert mindenkinek a legszerencsésebb jövőt helyezte kilátásba. Csak a saját jövőjét nem ismerte. Amikor monoton hangon hirdatta el jóslásait, már ott leselkedett mögötte minden ember jövője, a kérelhetetlen kaszás. A csodarabbi ezelőtt nyolc héttel meghalt és tíz apró árvát hagyott maga után. Az árvák között a legidősebb harmincnégy éves, a legfiatalabb két éves. De valamennyien törpék.

Ma délelőtt a három legidősebb csodarabbi árva az aradi rendőrségre tipegett. Rövid lábakkal, alig heiven centiméteres talpakkal alig tudtak felkapaszkodni a magas lépcsőkön. Engedélyt kértek, mert hegedülni akarnak egy aradi kávéházban. Elpanaszolták, hogy ezennél nekik kell eltartani az apa nélkül maradt családot. Amikor a mindig udvarias Stana kapitány helyet kínálta meg őket, valószínűs tornászmozgatóványokat kellett produkálniuk, hogy a kérést teljesítsék. Nem kaptak engedélyt, mert a minisztériumtól nincs igazolványuk nyilvános szereplésre. Szomorúan, csüggedten tipegtek ki Andreiescu igazgató szobájából. Aztán a legidősebb elszántan felvetette groteszk formájú fejét és erőteljes hangon így szólt:

— Megyünk a miniszterhez. Nem hagyhatjuk testvéreinket éhen vészni.

Olyan furcsán, tragikusan hangzott ettől a hetven centiméteres embertől ez a komoly és energikus beszéd. Mindenki tisztelettel nézett le rá.

Sport.

Brassó—Temesvár válogatott. Vasárnap délután három órakor mérkőzik a brassói válogatott csapat a temesvári válogatottal a Kinizsi pályán. A mérkőzés elé nagy érdeklődéssel néznek, mert a győztes csapatnak ünnepélyesen nyújtják át a Károly kupát. Ugy a brassói, mint a temesvári csapat játékosainak legjavát állítja csatásorba. A mérkőzést Szika vezeti.

— Gloria-CFR.—AAC. barátságos mérkőzés vasárnap délután fél 4 órakor az AAC. Teodor Serb (Török G.) sporttelepén, ezt megelőzőleg a II. csapatok játszanak.

Hogy áll a lej?

1923. nov. 16-án 100 leírt adtak:

Nálunk:

2.98 svájci frankot,

9.54 francia frankot,

9.800 külföldi magyar koronát,

15.000 tényleges magyar koronát,

15.500 belföldi magyar koronát,

Zürichben 3 frankot

Párisban 9.75 frankot

Budapestben 10.800—12.100 K.-t

Bécsben 36.000 osztrák kor.-t

ÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖ

Gyilkos házaspár.

(A férj segített szeretője legyilkolásában.)

(Szászváros. Saját tudósítónktól.)

A szászvárosi Kosztcsd község mögött elterülő Valea Lunga havason egy jegenyefán felakasztva találták Basarapa Anna kosztcsdi lakosnőt. Az első pillanatra úgy tűnt fel, mintha önkézzével vetett volna véget életének a felakasztott nő, de figyelmesebb vizsgálat után a nyomozó csendőrség megállapította, hogy az asszonyt meggyilkolták. Deák Ágoston dr. szászvárosi vezető járásbíróval az élen kísérték a bizottság megerősítette a csendőrök gyanúját és a megindított vizsgálat különös büntényt ítélt fel.

Nasta Juon Kosztcsdi gazdálkodó már fél év óta szerelmi viszonyt folytatott Basarapa Annával. A szerelmeseket egy este Nasta Juon felesége rajta csípte és egy előkapott fejsze fokával többször fejbe és mellbe ütötte Basarapa Annát. A tett után a házaspár megrémült és hogy a gyanút magukról elhárítsák, a közeli erdőben felakasztották a leölt asszonyt. Az orvosi vélemény megállapította, hogy a felakasztott asszony halálát nem az ütések, hanem az akasztás okozta. Nasta Juont és feleségét bekísérték a dévai ügyészre.

ÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖ

Fiatalok betörő.

(Hatvánhárom zsebtolvájlást követett el 13 éves korában.)

(Saját tudósítónktól.) Még az elmúlt év őszén Kocsis Mihály temesvári cipészmeister Józsefváros, Csillag-ucca, 34. szám alatti műhelyében betörés történt, amely alkalommal huszonöt pár cipőt, gummifűt és ruhákat loptak el a tettesek több ezer lej értékben.

Annak idején a rendőrség a tettesek közül kettőt elfogott, a többi azóta már a fogházban töltik büntetésüket. A harmadik tettes azonban eltűnt és csak most került rendőrhözre. A fiatalok bűnös még 1919-ben, 13 éves korában 63 zsebtolvájlást követett el templomokban és a vasúton és ezért három havi fogházra ítélte annak idején a fiatalok bírósága. Alig, hogy a fogházból szabadult, már elkezdte a fenti betörést.

A rendőrség letartóztatta és beszállította az ügyészre.

Egy szerzetes Don Juan házassága.

(Romantikus ügy a bíróság előtt.)

Prágából jelentik: Egy minden tekintetben különös és érdekes ügyet tárgyalt a prágai törvényszék. A panaszos az Irgalmas barátok Konventjének gvardiánja Tusár János volt, aki a Konventtől 15.000 cseh korona évjáradékot követelt és azt bírói uton akarta magának biztosítani.

A szerzetest két évvel ezelőtt kizárták a konventből, mert súlyos sértést követett el a zárda fejelemi szabálya ellen. Tusár, aki a szép férfi prototypusa, adománygyűjtési akciói alkalmával ismeretséget kötött néhány jobb társaságbeli urihölgygyel, akikkel szerelmi viszonyt folytatott. Gyakran megtörtént, hogy az éjeleket kolostoron kívül töltötte, sőt azt beszélték, hogy egy ízben az egyik szeretőjével Svájcba, egy másiké pedig Franciaországba utazott.

A megvádolt szerzetes, aki majdnem süket, tagadta az ellene felhozott vádakát. Ha kimaradt, mindenkor anyjánál lakott, mert már nem bírta ki a kolostorban, mert szerzetestársai valósággal üldözték. Kizáratása előtt már fejelemi eljárás alá került és együtt kellett lennie öreg, cukorbeteg szerzetesekkel.

ÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖ

Irodalom, művészet

* A temesvári színház műsora. Szombaton délután és este, vasárnap délután 3 órákor és este 6 órákor: Olivia hercegnő. Vasárnap este 9 órákor: Trónörökös. (Bemutató.)

* Az aradi színház műsora. Vasárnap délután fél 4 órákor: Marinka, a táncosnő. Operette. Fél 7 órákor: Cezarina III. rész. Fél 9 órákor: Gyimesi vadvirág. népszimű. (Bérlés-szünetben.) Hétfőn: fél 7 órákor: Cezarina IV. rész. 8 órákor: Egy magyar nábob. Kedden: Fél 7 órákor: Cezarina, IV. rész. 8 órákor: Othello. Szerda: fél 7 órákor: Cezarina IV. rész. 8 órákor: Zsuzsi kisasszony.

* Aradi színházi hírek. A trónörökös bemutatója Sugár Terivel. A magyar királydráma elevenedik meg az aradi színpadon a közel jövőben, amikor bemutatásra kerül Vajda Ernőnek A trónörökös című színdarabja. A trónörökös Rudolf királyfi és Vicsora Mária vezetés szerelmét tárgyalja reális színekkel. A darab a budapesti Renaissance színházban sorozatos előadásokban rendkívüli siker mellett került színre. Az aradi bemutató értékét sokban emeli, hogy Annát (Vicsora) Sugár Teri játssza, aki új oldalról, mint drámai művész, mutatkozik be ezúttal az aradi közönség előtt. A trónörökös Sereghy Andornak ad alkalmat tudása érvényesítésére. A császár Jávör Alfréd lesz és Schmitt ur jelentékeny szerepét Darvas Ernő játssza. Charlotte (Stefánia) Mészáros Mária. A rendezés munkáját Darvas vállalta. — Marinka, a táncosnő. Horváth Mici, az aradiak kedvelt primadonnája egyik legnagyobb szerűbb szerepét bírja a Marinka a

Ennek ellenére kizárták és évekkel ezelőtt Wienben meggyeztek Tusárral, hogy arra az időre, amelyet a kolostoron kívül töltött el, pénzbeli kárpótlást adnak, abban az esetben, ha kizáratását a római szentszék nem veszi tudomásul. Tusárt a szentszék ítéletéről nem is értesítették és így polgári foglalkozás után nézett. Miután nem volt más módja, igyekezett gazdag házasságot kötni. E célból megszerezte a pápai hozzájárulást, amely őt fogadalmából fölmentette, amikor azt megkapta, megnősült, de felesége nem volt gazdag leány, hanem egy nevelőnő. Hat évne házassága után szerzett tudomást arról, hogy a szentszék az ő javára döntött és megtudta azt is, hogy a fölmentő ítéletet 5 nappal házassága után kapta meg a Konvent.

A páter erre a Wienben kötött szerződés alapján követelte a megállapított kártérítési összeg folyósítását és pedig napi 30 cseh koronát, de a konvent ennek kifizetését megtagadta. Az elsőfokú bíróság elutasította Tusárt követelésével és a törvényszék, amely elé felebbezés folytán az ügy került, helybenhagyta az elsőfokú ítéletet és most Tusár kártérítési igényével lép fel a konvent ellen.

fáncosnőben. A kitűnő Gilbert operette egyébként is tele van gyönyörű zenés számokkal. Az igazgatóság most ezt az operettet vasárnap délutánra tűzte ki, hogy az olcsóbb helyek közönségének is alkalma legyen benne gyönyörködni. — Gyimesi vadvirág. A népsziműveket kedvelő közönség vasárnap jut az idén először egy kitűnő, a magyar népeletet színpadra vivő darabhoz. Géczy Istvánnak, a Gyimesi vadvirág című pályanyertes műve kerül színre, a fő női szerepben Bartók Etussal. — A Levendula, a magyar színészet kezdő korából merített szentimentális tárgyú operette ezúttal ifjúsági előadásként kerül színre az aradi színházban. Ez az ifjúsági előadást szombat délután 3 órai kezdettel tartják meg és a szereplők ugyanazok lesznek, akik az esti előadásban játszanak. — Lili bárónő. Ebben a szezonban Bartók Etus és Szegő Lili bemutatkozása alkalmából újította fel a színház a Lili bárónő operettét. Az igazgatóság szombatra a C. bérlők részére most megismétli ezt a hangzatos szép meséjű és zenéjű Martos-Husza darabot. — Olcsó helyek a színházban. A közönség figyelmét külön is felhívjuk, hogy szerdától a színház 30 százalékkal leszállította helyárait s minden előadás ezekkel az olcsó helyekkel megy.

* A Zenebarátok Társasága vasárnap d. e. 11 órákor megismétli szimfonikus hangversenyt a tisztikaszinóban. Műsor: Mendelszón: Meerestille und glückliche Fahrt. Schubert V. Symphonie B dur. Ypolit Iwanow: Suite Caucasienne. Népszerű helyek. Jegyek 10.—

26.—30.—40.—Lejért a Bánát hírlapirodában Timisoara.

* Zina Luca ritmikus tornakurzusai állandóan a leány polgári iskola tornatermében tartanak Bulev. Gen. Dragalina (Apponyi-körut) hét fő, szerda, péntek délután 5—8-ig: ÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖ

Babonás legendák

Offenbach szemeiről.

(Tüzzézt és halált hozott a tekintete. — Theophil Gautier nem merete leírni a zeneszerző nevét.)

Offenbach Jakabról, darabjainak reprice alkalmából, most sokat írnak a párisi lapok. A híres zeneszerzőről azt állítják kortársai, hogy veszedelmes, hipnotikus nézése volt. Livry Emmy színésznő halálát is Offenbach veszedelmes szemeinek tulajdonították, aki meghalt Offenbach „Pillangó” című balletjének előadása közben, amelyet Offenbach maga dirigált. A művész ruhája hirtelen meggyulladt és Livry Emmy szénné égett. Frazay színésznő halálát, aki Offenbach „A Pásztor” című darabjának előadása közben gázcsőrepedés következtében halt meg, szintén Offenbach szemeinek rovására írják. Az a hír járta Párisban, hogy azok a színházak, amelyekben Offenbach darabjait játsszák, leégnek és azok a színésznők, akik darabjaiban szerepelnek, nem tudnak mást többé játszani. Sőt azt beszélték, hogy a közönség is engedelmessé válik Offenbach veszedelmes szemeinek és nem akar többé más zenét hallani.

Offenbach ellenségei meg voltak győződve arról, hogy sikereit kizárólag hipnotikus szemeinek köszönheti. Dallamait szemének sugara kergetik ki az uccára és kávéházakba és nem lehet előlük menekülni. Offenbach idejében voltak komoly kritikusok, akik egész bizonyosra vették, hogy Offenbach szemével megrontja az asszonyokat és fiatal lányok zenéjének hatása alatt kaszánya- és korcsmaszokásokat vesznek fel.

Reitelmessége befolyásában való hit akkor érte el tetőpontját, amikor 1881. év dec. 8-án „Hoffmann meséi” című művének előadása közben kigyulladt a wien Ringtheater, amelynek rettenetes következményeiről még ma is borzalommal beszélnek és amely a wien rendőrfőnök állásába is került, mert Ferenc József császárt, aki türelmetlenül várta a riasztó híreket, félrevezette és kijelentette, hogy teljesen jelentéktelen károkat okozott a tüzzész, holott a színház romjai alatt százak vesztették el életüket. A wien színházak több mint egy negyedszázadig nem merték előadni Offenbach e legszebb művét, valamely fenyegető veszélytől való féltükben.

Érdekes felemlíteni még, hogy

Gautier Theophile neves francia költő és kritikus, aki a „rossz nézés” ellen állandóan korallgyöngy sort hordott a nyakában. Legjobban Offenbach tekintetétől félt. Ha az uccán találkozott vele, messze ivben elkerülte Offenbachot és sohasem mert szemébe nézni, sőt még nevét sem merte kiejteni és nem tudta magát elhatározni, hogy Offenbach nevét leírja. Ha műveiben mégis kénytelen volt Offenbachról írni, akkor üres helyet hagyott a papíron és Offenbach nevét leányai irták be utólagosan.

Önként jelentkezett fosztogató

(Elfogott vasuti tolvajok.)

(Saját tudósítónktól.) November hó 3-án a temesvár-gyárvárosi pályaudvaron vasuti munkások fel törtek egy vasuti kocsit s abból 400 kilogram olmot loptak el. A rendőrségnek rövidesen sikerült a tettesek közül ötöt letartóztatni — amint azt a Közlöny annak idején megírta, — ketten azonban megszöktek. Ezek közül most *Streit Rezső* a rendőrség letartóztatta, a hetedik tettes, *Becze Károly*, akit *Cimponeriar* álnéven ismernek, s a ki már régi ismerőse a rendőrségnek ma reggel önként jelentkezett az ügyészségen, ahol *Hermann* kir. ügyész letartóztatta.

Berlin éhínség előtt.

(A villamostelep munkásai is sztrájkba lépnek. — Forgalmában van a járadékmárka.)

Berlinből táviratozzák: Az összes malommunkások ma sztrájkba léptek. A kommunistáknak sikerült a berlini villamostelep munkásait a nyomdászok iránt érzett szimpátiára való hivatkozással ugyancsak sztrájkra bírni. Azonban bár a villamostelep munkásainak vezetősége a sztrájk mellett határozott, a sztrájk kitörése csak holnapra várható. Ha ez tényleg bekövetkezik, akkor Berlinben nemcsak az újságok nem jelennek meg, hanem Berlin világitás nélkül is marad. A malommunkások sztrájkja pedig, amely már megkezdődött katasztrófával fenyegeti Berlin kenyérellátását. A külföldi valuták óriási emelkedése miatt ismét többszáz százalékos drágulási folyamat várható. A kenyér árát a tegnapi 240 milliárdról ma 480 milliárdra emelték.

A pénzügyi kormánybiztos a márka újabb zuhanása miatt elrendelte, hogy még a mai nappal szüntessék meg a fedezetlen papírmárka nyomását. A járadékmárkának az egységárfolyamát a dollárhoz viszonyítva 1:4 arányban állapították meg. A hét hátra levő részére esedékes tisztviselői fizetések harminc százalékát már járadékmárkában fizették ki. A járadékbank által a kormány ren-

delkezésére bocsájtott 900 millió járadékmárkából 100 milliót a megszállott területekre küldtek egy minisztertanács határozat folytán. Ennek a segélynek a kiutalásával a szociáldemokrata párt legfőbb követeléseit teljesítették. A

Mold és társai kiszabadultak.

Mold Józsefet a lakásán őrzik. — Beszélgetés a nagy bűnügy hőisével.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék vádtanácsához, — mint mai számunkban megírtuk — Mold József vizsgálati fogságban levő két társa kérvényt terjesztett, amelyben hivatkozva az ellenük emelt vádak enyhülésére, szabadlábra helyezésüket kérték. A vizsgálati foglyok kérelméhez Seciureanu Romulus királyi főügyész is hozzájárult oly módon, hogy a foglyok vagy megfelelő összegű kauciót tegyenek le az ügyészségen, vagy pedig lakásukon őrizték őket. A ganusítottak ugyanis kérvényükben hivatkoztak megrongált egészségi állapotukra, arra, hogy vagyonukra bűnügyi zárlatot rendeltek el és így szökésüktől nem kell tartani. Dr. Moldovan Silviu törvényszéki elnök és Nyékhegyi Lóthár semmítőszéki bíró, a vádtanács tagjai ma döntöttek a gyanúsítottak kérelme felett és meghozták végzésüket, a mely szerint Mold József és Kelly László ezentúl lakásukon lesznek felügyelet alatt. Balla Zsigmondot pedig százezer lei kaució ellenében szabadlábra helyezik.

A vádtanács döntése alapján Mold József, Kelly László és Balla Zsigmond ma délután két órakor elhagyták az ügyészség fogházát.

A Közlöny munkatársa felkereste a kilenc hónapi vizsgálati fogság után kiszabadult Mold Józsefet a Consistorului (Battvány u.) 31. sz. házban levő lakásán. Az ódon ház első emeletének egyik szoronyon berendezett lakásában lakik Mold József nővérel. Az ajtó civilruhába öltözött rendőr nyitja ki, aki beenged Mold Józsefhez és miután az aítót ismét bezárta, enged beszélni a világszen-

szociáldemokraták, ugyanis azon az állásponton vannak, hogy a megszállott területek munkanélküli lélekei kifizetett segélyek képezik a legsikeresebb eszközt a szeparatista mozgalom továbbterjedésének meghibásítására.

zációs bűnügy hőisével.

Mold Józsefet külsőleg nem viselte meg a fogház ltvegője. A fogságban töltött kilenc hónap alatt észrevehetően megöregedett haja kissé megőszült és rendkívül ideges lett. Látszik, hogy kellemetlenül érinti látogatásunk.

Otthoni ruhában ül a szoronyon és régimódra berendezett lakásában Mold József. Schol sem látszik a pazar jólét megnyilvánulása és így még valószínűleg nebbnek tűnik fel az a vád, hogy Mold milliókat harácsolt össze bűnös módon. A fogházban viselt ruhája az asztalon van, fürdésre készül és röviden két szóval utasítja el a feltett kérdésekre adandó választ.

— Nem nyilatkozom. Nincs kizárva, hogy majd válaszolni fogok kérdéseire, de most rendkívül fáradt vagyok és nyugalomra vágyom. Különben is Önök és a nagy nyilvánosság sokkal jobban ismeri azokat a vádakot, amelyeket ellenem emeltek és amelyeknek valótlansága reméltem a fő tárgyaláson kiderül. Nyugodtan várom a bíróság ítéletét.

Munkatársunk felkereste Kelly Lászlót is, a Mold-ügy másik főszereplőjét. Part-utca 4a. szám alatti lakásán. Kellyt családja körében találtuk — nyolcgvermekes családapa. — Röviden csak a következőket mondotta:

— Mindig híven teljesítettem szolgálatomat és énen ezért súlyosan érint a vád. Remélem, hogy a tárgyalás során teljesen tisztázódik ügyem. Meg kell említenem, hogy úgy a rendőrségen, mint a fogházban a legigazságosabb bánásmódban volt részem.

Akinek három felesége van.

(Egy temesvári szijgyártó többszörös házasságai.)

(Saját tudósítónktól.) A temesvári rendőrség ma délelőtti letartóztatott egy szijgyártót, akinek nem kevesebb, mint három élő felesége van. A poligámiával való dolt iparos üzelmekre érdekes körülmények között jött rá a rendőrség. Gutu Athanáz a detektív osztály főnöke tegnap délután egy boritékot talált, amelyben két házassági anyakönyvi kivonat volt. Mind a két okmányon Radosav Péter Rékási ucca 16. számú házban lakó szijgyártó neve szerepel, mint férj. A detektívönöknek feltűnt, hogy a megjegyzések rovatába nem volt bevezetve hogy a feleségek valamelyike meghalt vagy elvált férjétől. Gutu Athanáz a rendőrségre idézte Radosav Pétert a keresztkérdések sulva alatt töredelmesen vallott és elmondotta házasságainak érdekes történetét, amelyből kitűnt, hogy csak véletlenségből volt a talált boritékban két házassági levél, mert a harmadik otthon maradt.

Radosav Péter 1914 november

involcadikán kötött először házasságot Dentán Vilics Velinka haja donnal. Nemsokára bevonult katonának és amikor visszatért, érthető meglepetéssel értesült, hogy felesége megszökött egy orosz fogsággal. De csakhamar megvigasztalódott és udvarolni kezdett Bogár Juliska aradgái leányzónak, akit 1919 január tizenötödikén ol tárlhoz vezetett. anélkül, hogy első feleségétől elvált volna. De a szijgyártónak nem volt szerencséje feleségeivel. Rövid két hónapi házasság után otthagya Bogár Juliskát. Radosav Péter azonban házasságra temett embernek érezte magát, aki nem tud asszony nélkül élni. A válopörrel járó kellemetlenségektől irtóztott és 1921 március kilencedikén Boris Eszter ujszentesi hájadont vezette oltárhoz. A harmadik feleségétől nem volt ideje elválni, mert az elvesztett házassági levelek elárulták a poligámiát. Radosav Péter minden esetre merész és vállalkozó ember. Sok férjnek egy feleség is sok neki három kellett.

HIREK.

Ösztött munkaidő.

(Kedvezőtlen az aradi pénzügyigazgatóság munkabeosztása.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatóság hivatalos óráit ismét megváltoztatták. November első napjaiban tértek át a nyári kettéosztott hivatalos időről az egyfolytában tartott munkaidőre, ami nemcsak sok tekintetben szükséges és hasznos volt, hanem amint a gyakorlat bebizonyította, a munka elvégzése tekintetében is bevált. A megrövidülő nappalok következtében már a kora délutáni órákban lámpát kell gyújtani, hogy az íróasztalok munkásai dolgozhassanak, ezen kívül pedig a délelőtti és délutáni hivatalos idő alkalmazása esetén az összes hivatalos helyiségeket egész napon át fűteni kell. A közönség tömegének délutáni másirányu elfoglaltsága miatt a délutáni hivatalos órák alatt a felek közül a legtrikább esetben kérésük fel a pénzügyigazgatóság illetékes faktorait. Minden azt bizonyította, hogy az egységes munkaidő gyakorlati szempontból is jobb, de hatalmas megtakarítást jelent az állam számára is, amely egy fél napi fűtést és világítás költségét kell hogy fedezze, ha délutáni hivatalos órákat is tartanak. A legutóbbi idők állandó drágulási folyamata és az a körülmény, hogy a tisztviselői fizetések nem emelkedtek, a legtöbb pénzügyi tisztviselőt is arra kényszerítette, hogy délutáni mellékfoglalkozást vállaljanak. A napokban ismét életbe léptetett kettéosztott munkaidő délutáni mellékkeresetétől fosztja meg a tisztviselők egy tekintélyes részét. Bizonyára a pénzügyigazgatóság vezetői is beigazolnak fogják látni, hogy a néhány nap óta érvényben levő kettéosztott hivatalos idő rendszere sem nem praktikus, sem pedig közérdeket nem szolgál. Sőt ellenkezőleg. Tudomásunkkal egész Erdély területén délelőtti munkaidővel dolgoznak a pénzügyigazgatóságok, de minden bizonnyal így lesz ez a régi királyság területén is.

— Román jugoszláv tárgyalások Temesváron. Bucurestiből jelentik: November 10-án kezd meg Temesváron a román—jugoszláv vegyesbizottság tárgyalásait a jugoszlávai román iskolák és templomok ügyében. A román bizottság tagjai Garbovicianu, Stefan Ioan, Cernea Cornel, Petre Jonecu és Simionescu.

— Házasság: Deutsch Klára és Ormos Emil folyó hó 18-án délután 6 órakor tartják esküvőjüket Bulev. Carol 13—71. szám alatti lakásukon. (Minden külön értesítés helyett.)

— Ir költő a Nobel-díj nyertesé. Stockholmból táviratozzák: Az irodalmi Nobel-díjat ebben az évben a svéd akadémia WWilliam Butler Yeates ir költőnek ítélte oda.

— Elhalasztották a mese-dé-

Lucrétia Borgia. Ma szombaton utóljára az Apolloban.

A Központiban minden este **TEDDY** és a bucaresti **ALKAZAR JAZZ**-bandja

Tudja Ön már, hogy a legfinomabb háztartási csokoládé a

„D'or csokoládé“?

Ha finom és friss cukorkát és csokoládé bombonokat akar, vásároljon:

Gábor-nál,

ARAD, Strada Alexandri (Sarlady-ut.) 1. Vízszeladók-nak árkedvezmény!

Varrógépek, kerékpárok, csillárok, főzőedények

és alkatrészek legolcsóbb beszerzési forrása. Villany és esengőszerelei vállalat. szakszerű javítóműhely.

Schwartz

műszerész, Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 14301

Apró hirdetések.

Levelezés.

„VARRÓNÓ 37“ jelűre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6687

„GYERMEKSZERETŐ“ jelűre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6688

Alkalmazás.

UJSÁGERÁRUSÍTÓ férfi, vagy nő vidékre kedvező feltételek mellett óvadékkal azonnal felvétetik. Aki hirdetésével már foglalkozott, előnyben részesül. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

PERFEKT könyvelőt és magyar, német levelezőt azonnali belépésre keresünk. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 14160

GAZDASSZONYI állást keres megbízható komoly nő, aki baromfi tenyésztéshez is ért. Vidékre elmegy. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 14161

JÓRAVALÓ ügyes szobaleány felvétetik Arad, Bul. Gen. Dragalina (Apponyikörút) 14-7. I. em. ajtó 2. 6670

FRANCIA varrónő jobb házakhoz ajánlkozik. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6671

GYAKORNOK faterkedésbe fizetéssel felvétetik. Jelentkezés 9-10 óra között Czukor faterkedés Arad, Calea Bihorului (Nagyvárad-ut) 11. 6693

PERFEKT főzőedényt keresek azonnali, vagy 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2